

FinnAust Mining Southern Oy
c/o FinnAust Mining Management
Kummunkatu 34
83500 OUTOKUMPU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Tikkala 1 - 4

Hakija FinnAust Mining Southern Oy
OUTOKUMPU

Yhteystiedot:
FinnAust Mining Management
Kummunkatu 34
83500 OUTOKUMPU

Lisätietoja antaa:
Urpo Kuronen, puh. 040 483 8510

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 16.2.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomaisen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 20.5.2013; 7.8.2013.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 20.4.2011 kartta, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aliatiedot
- 26.4.2011 kartta, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aliatiedot
- 28.6.2011 esteettömyystodistus

- 2.12.2011 tila-, pinta-ala-, maanomistaja- ja rajanaapuritiedot, kartat
- 14.6.2013 kartat (2 kpl), paikkatietoaineisto sähköisenä, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista, päivitetty tutkimussuunnitelma, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 7.8.2013 paikkatietoaineisto sähköisenä

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Tohmajärvi (848)

KaivNro 9171/1; valtausalueen nimi: Tikkala 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
848-410-16-30	Rantaharju	Onkamo	35,38
848-410-16-33	Haapasuo	Onkamo	5,11
848-410-46-45	Kotivaara	Onkamo	2,57
		Yhteensä ha	43,06

KaivNro 9171/2; valtausalueen nimi: Tikkala 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
848-410-12-16	Haapavaara	Onkamo	1,58
848-410-16-20	Koivula	Onkamo	1,33
848-410-16-22	Tiealue	Onkamo	0,72
848-410-16-32	Haapavaara	Onkamo	27,57
848-410-34-29	Ahopelto	Onkamo	3,49
848-410-34-32	Matinvaara	Onkamo	14,58
848-410-34-7	Raivio	Onkamo	8,59
848-410-46-11	Suotorppa	Onkamo	6,50
848-410-46-45	Kotivaara	Onkamo	7,77
848-410-46-47	Jussila	Onkamo	6,82
		Yhteensä ha	78,95

KaivNro 9171/3; valtausalueen nimi: Tikkala 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
848-410-16-22	Tiealue	Onkamo	0,66
848-410-42-31	Marttila	Onkamo	30,16
848-410-42-40	Anttila	Onkamo	8,49
848-410-46-11	Suotorppa	Onkamo	0,83
848-410-46-41	Kähkönen	Onkamo	6,21
848-410-46-45	Kotivaara	Onkamo	18,82
848-410-46-47	Jussila	Onkamo	0,40
		Yhteensä ha	65,57

KaivNro 9171/4; valtausalueen nimi: Tikkala 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
848-410-42-10	Rössäkkä	Onkamo	5,94
848-410-42-14	Suoranta	Onkamo	6,49
848-410-42-20	Suonsaari	Onkamo	20,91
848-410-42-21	Suonpää	Onkamo	2,49
848-410-42-24	Juntula	Onkamo	12,94
848-410-42-38	Hölhö	Onkamo	4,29
		Yhteensä ha	53,06

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 240,64 ha.

Valtauskohittaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat osittain I-luokan pohjavesialueilla (Hölhönsärkkä ja Tikkala-Teerivaara). Haettu valtausalue Tikkala 1 (KaivNro 9171/1) sijaitsee Natura-alueen (FI0700090 Särkijärvi) läheisyydessä. ELY-keskukselta on pyydetty hakemuksesta lausunto, jossa on saatu lisäselvitystä em. alueista.

Edellä esitetyn taulukon pinta-alat ovat jossakin määrin pienentyneet kuulemisvaiheessa esitetyistä pinta-aloista, koska haetuista valtausalueista on päätösvaiheessa rajattu pois perinnemaisema-alue (Tikkala 2 -alueella) ja teiden rajaukset on tarkistettu.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kupari, sinkki.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 15.11.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 23.12.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 23.12.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:
19.11.2013 Karjalainen-sanomalehdessä
20.11.2013 Virallisessa lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9171/1 Tikkala 1
2. Kaivosrekisterinumero 9171/2 Tikkala 2
3. Kaivosrekisterinumero 9171/3 Tikkala 3
4. Kaivosrekisterinumero 9171/4 Tikkala 4

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Koska kaikkien kaivoslain 58.4 §:n tarkoittamien asianosaisten yhteystiedot eivät ole kaivosviranomaisen tiedossa, päätös toimitetaan myös yleistiedoksiantona hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisesti. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä sekä Karjalainen-sanomalehdessä.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu siihen, että otaksuttuja metalleja on tavattu kairauksissa ja lohkareissa samoin kuin Hammaslahden malmissa.

Valtausalueet sijaitsevat Hammaslahden kaivoksen eteläpuolella samassa kivilajijaksossa kuin kaivos. Magnus Minerals Oy on perehtynyt alueen matalalentogeofysiikkaan ja saatavissa oleviin alueen geologisiin raportteihin [Tukesin huomautus: hakemus on siirretty FinnAust Mining Southern Oy:lle]. Outokumpu Oy kairasi 13 reikää alueella 1950- ja 1980-luvuilla ja alueelta on löytynyt useita hyvin mineralisoituja lohkareita ja kalliopaljastumia. Felsiset ja intermediaariset vulkaniitit alueella ovat hyvin malmipotentialisia. Matalalentogeofysiikka viittaa siihen, että Hammaslahden mineralisaatioprosessien keskusalue on Tikkan ympäristössä.

Alueella on suoritettu seuraavia tutkimuksia:

- Geologista kartoitustyötä, lohkare-etsintää ja näytteenottoa vasaralla on suoritettu koko Hammaslahtijakson alueella.
- Kaikkien kiviäytteiden analysointi on suoritettu kannettavalla analysaattorilla ja mielenkiintoisimmat näytteet on analysoitu laboratoriossa.
- Vanhan kairausdatan digitointi ja 3D-mallinnus on suoritettu.
- Kaikki Hammaslahti-kaivoksen kaivoskartat yms. on skannattu.
- Vanhan geofysiikkadatan uusintatulkinnat on tehty.
- Moreenigeokemialliset uusintatulkinnat on tehty. Paikallisen moreenidatan hankkimista harkitaan parhaillaan.
- Geofysikaalisia ZTEM-lentomittauksia suoritettiin touko-kesäkuussa 2012. Hammaslahden alueella lennettiin 16 linjaa, yhteensä n. 180 linja-km.
- Edustava osa Hammaslahtijakson vanhoista kairasydämistä on tutkittu uudestaan GTK:n kairasydänvarastolla Lopella vuonna 2012.
- FinnAust on vuosina 2012–2013 suorittanut timanttikairausta Hammaslahden vanhalla kaivosalueella, kaivosalueen itäpuolella ja Tikkan alueella. Tikkala 1 valtaushakemusalueella on FinnAustin toimesta kairattu 2 syväreikää maanomistajan luvalla vuonna 2012.

Hammaslahden vanha Cu-Zn kaivos sijaitsee n. 10 km malminetsintähakemusalueen pohjoispuolella. Geologinen uusintatulkinta ja FinnAustin suorittamat syväkairaukset osoittavat FinnAustin arvion mukaan, että sekä kupari- että sinkki-malmi jatkuu vanhasta kaivoksesta etelään. FinnAust pitää myös mahdollisena että Cu-/Zn-malmia voi löytyä suhteellisen lähellä maanpintaa ns. en echelon rakenteiden seurauksena. Syväkairaukset Tikkan alueella osoittavat, että samat kivilajit ja samantyylinen muuttumisaste kun mitä Hammaslahden kaivoksen ympäristössä on, jatkuu ainakin 10 km etelään Tikkaltaan asti.

Hammaslahtijakson ZTEM-lentomittaukset olivat osana isompaa FinnAustin suorittamaa lentomittausprojektia Itä- ja Keski-Suomessa (yhteensä >2000 linja-km). ZTEM-menetelmää ei ole aikaisemmin käytetty Suomessa, mutta FinnAustin saamat tulokset esim. Outokummun ja Hammaslahden alueilta ovat erittäin lupaavat. Kaikki Hammaslahden ZTEM-tulokset ja tulkinnat on lisätty FinnAustin 3D-ohjelmaan, ja tuloksia verrataan parhaillaan olemassa olevaan vanhaan geofysikaaliseen ja geologiseen dataan.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Alueelle on suunniteltu seuraavia tutkimuksia:

- Mahdollisia täydennyslentoja
- Geologista kartoitustyötä ja näytteenottoa Hammaslahtijakson osalta
- Päätös mahdollisista geofysikaalisista maastomittauksista (magneettinen, sähköinen ja painovoima) tehdään muiden tutkimustulosten perusteella.
- Syväkairaukset Tikkala 1-4 valtaushakemusalueella jatkuvat valtaushakemuksen hyväksymisen jälkeen, tai vaihtoehtoisesti maanomistajien luvalla. Ensimmäisen vaiheen reikämäärä ja tarkat kairauspaikat määräytyvät mm. geologisen maastotyön ja lopullisten ZTEM-tulkintojen perusteella. Lopulliset reikäpaikat määräytyvät aina yksityiskohtaisten geofysikaalisten tulkintojen perusteella.
- Syväreiät mitataan tarpeen mukaan Digi Atlantis EM -kalustolla.
- Kaikki kairasydämet analysoidaan kannettavalla analysaattorilla (mittausväli 10 tai 20 cm, myös kevyet elementit analysoidaan) ja mag.susk. mittarilla (mittausväli 1 m), ja mielenkiintoiset lävistyksset analysoidaan laboratoriossa.

Hammaslahden eteläosien malmipotentialiaali on FinnAustin arvion mukaan vielä heikosti selvitetty. Olemassa olevan geologisen tiedon ja tunnettujen malmiviitteiden perusteella alueella on hyvät mahdollisuudet löytää sekä uusia Cu-Zn-Au-Ag esiintymiä että jo tiedossa olevan Hammaslahtimalmin jatketta etelään.

(<http://en.gtk.fi/ExplorationFinland/Commodities/Zinc/hammaslahti.html>)

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Tohmajärven kunta

Lausuntonaan kunta toteaa, että valtausalueella ei ole rakenteilla olevia rakennuksia tai viireillä olevia rakennuslupahakemuksia lausunnon antamishetkellä.

Valtausalueen lohkojen 1 ja 2 välissä kulkee rautatie, ja lohkot 2 ja 3 sivuavat valtatie 9:ää. Valtauksessa on huomioitava valtatie tarvitsemat laajennukset ohituskaistoja tai muita lisäkaistojen rakentamistarpeita varten.

Valtausalueiden välissä kulkee voimajohto, mikä onkin rajattu valtausalueiden ulkopuolelle.

Valtausalueen eteläpäässä valtausalue sijoittuu vähäisessä määrin oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueelle. Kaavassa valtausalueelle jäävä osa on kaavamerkinnällä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue).

Valtausalue sijoittuu osittain tärkeälle pohjavesialueelle, mikä on huomioitava jatkotoimenpiteitä suunniteltaessa. Toiminnassa on huomioitava myös läheisyydessä sijaitseva Natura-ohjelmaan kuuluva Särkijärvi.

Tohmajärven kunta toteaa, ettei esitetyllä valtausalueella ole kaivoslain 6 §:n tarkoittamia valtauksen esteitä. Kunta ei myöskään vastusta valtausalueen sijoittumista vähäisessä määrin oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueelle.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tutustunut kyseiseen valtaushakemukseen ja toteaa, että valtausalueilla ei sijaitse:

- Natura 2000 -verkoston alueita;
- luonnonsuojelualueita;
- perusteilla olevia luonnonsuojelualueita;
- suojeluohjelma-alueita;
- muita suojelualueita;

Haetulla valtausalueella ei ole tiedossa olevia:

- suojeltuja luontotyypppejä.

Osa valtausalueista sijaitsee Hölhönsärkän pohjavesialueella (luokka I) ja Tikkala-Teerivaaran pohjavesialueella (luokka I). Hakemuksen mukaisessa malminetsinnässä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain säännös pohjaveden pilaamiskiellosta (ympäristönsuojelulaki 1 luku 8 §) ja vesilain säännökset vesitaloushankkeen luvanvaraisuudesta (vesilaki 3 luku 2-3 §) sekä ilmoittamisvelvollisuudesta valtion valvontaviranomaiselle (vesilaki 2 luku 15 §). Edellä mainitut lait ovat soveltuvien osin voimassa myös pohjavesialueiden ulkopuolella.

Valtausalueella Tikkala 2 on maakunnallisesti arvokas perinnemaisemakohde, Haapavaaran laitumet, jonka maisemalliset ja biologiset arvot ovat merkittäviä. Perinnemaisemakohde tulee rajata kokonaisuudessaan valtausalueen ulkopuolelle.

Valtausalueen Tikkala 3 itäosassa on valtakunnallisesti erittäin uhanalaiseksi luokitellun aho-aamukääriäisen (*Clepsis lindebergi*) esiintymä ja valtausalueen välittömässä läheisyydessä valtakunnallisesti uhanalaisten ahokirjokääriäisen (*Selenodes karelicus*) ja kultasurviaiskoin (*Nemophora metallica*) esiintymät. Näiden uhanalaisten lajien esiintymät ja lajien elinympäristöjen säilyminen tulee varmistaa ja ottaa huomioon valtausalueilla liikuttaessa ja toimittaessa.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Valtaushakemus kohdistuu alueisiin, joista osa rajoittuu valtatie 6 ja yhdystien 15583 maantiekiinteistöihin. [Tukesin huomautus: lausunnossa tarkoitetaan kaivosviranomaisen karttatulkinnan mukaan tietä nro 15585, joka on valtauksen esteenä rajattu pois valtausalueesta.]

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa liikenneturvallisuuden huomioimisesta. Päätöksessä tulisi asettaa velvoite liikenneturvallisuuden varmistamisesta maantien suoja-alueella mahdollisesti suoritettavia tutkimustoimia toteutettaessa. Toimijan tulisi ottaa yhteyttä Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueeseen ennen maantien suoja-alueella tapahtuvaa kairaamista ym. toimenpiteitä. Valtatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle tien keskilinjasta mitattuna.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole naapurina valtaushakemuksesta muuta huomautettavaa.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

██████████ (kiinteistön 848-410-42-24 Juntula maanomistajana)

Maanomistajina emme ole tyytyväisiä siihen, että hakijalle aiotaan myöntää valtausoikeus malmiesiintymien tutkimus- ja selvitystyötä varten valtaushakemuksessa mainitulle alueelle. Varsinkin kun todennäköistä on, että kyseinen valtausoikeuden myöntäminen johtaa myöhemmässä vaiheessa kaivostoiminnan käynnistymiseen alueella.

Valtaus koskee laajalti myös sellaisia maa-alueita, jotka sijaitsevat I-luokan pohjavesialueella. Myös meidän omistuksessamme olevat alueet, joille valtausta on haettu, sijaitsevat valtaosin tällä pohjavesialueella. Mielestämme kaivostoimintaan valtausoikeutta ei tule myöntää pohjavesialueelle eikä sen lähialueille.

Nykyisellään alue on pääsääntöisesti maa- ja metsätalousvaltaista, joka on ympäristöltään siistiä ja puhdasta. Kaivostoiminnan aloittamisen myötä valtausalueen lähiseudun ympäristölliset arvot romahtaisivat, puhumattakaan maisemallisista näkökohdista sekä alueen nykyisille elinkeinoille aiheutuvasta haitasta.

Lisäksi valtausalueen kautta virtaa useita pieniä jokia, mm. Elinjoki, Rauanjoki ja Särkijoki, jotka yhtyvät alajuoksulla Lotokanjokeen. Lotokanjoki vastaavasti yhtyy Pieni-Onkamojärven pohjoispäässä Nivanjokeen ja laskee siitä suoraan Pyhäselkään, joka on yksi Pohjois-Karjalan suurimmista järvistä ja osa Saimaan vesistöä. Tämä seikka huomioiden, ovat kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristön- ja vesiensuojelulliset riskit laajamittaiset.

Mikäli valtausoikeuden myöntämiseen ei kuitenkaan löydy suoranaista lainsäädännöllistä estettä, haluamme tuoda omalta osaltamme maanomistajina esille sellaisia käytännön seikkoja jotka Tukesin kaivosviranomaisena tulee huomioida päätöstä tehdessään.

Valtaus KaivNro 9171 koskee omistamaamme maa-alueetta, jolla on pelkästään metsätalousmaata.

Seikat, jotka valtauksen hakijan tulee huomioida, mikäli valtausoikeus myönnetään:

1. Aluetta koskeva valtaus ei saa estää normaaleja alueella tehtäviä metsähoidollisia töitä tai mahdollisia metsähakkuita. Valtauksen hakijan tulee ilmoittaa riittävän ajoissa alueella tehtävien malmiesiintymien tutkimus- ja selvitystöiden ajankohdista, että maanomistajan mahdolliset metsänhoitotyöt tai hakkuut sekä hakijan toimet eivät osu samanaikaisesti alueelle. Paras vaihtoehto olisikin, että hakija toimittaa maanomistajille työsuunnitelman josta hakijan toimenpiteiden aikataulut eri alueilla käyvät ilmi.

2. Mikäli hakija suorittaa alueella kuulemiskirjeessä mainittujen kevyiden etsintätoimenpiteiden lisäksi raskaampia, maanpintaa laajemmin kuin vähän rikkovia toimenpiteitä, tulee hakijan pyrkiä tasoittamaan maanpinta ennalleen suoritettujen toimenpiteiden jälkeen. Tämän vuoksi hakijan tulee ilmoittaa maanomistajalle tällaisista raskaammista maanpintaa rikkovista toimenpiteistä etukäteen siten, että tarvittaessa maanomistaja tai hänen edustajansa voi hakijan edustajan kanssa tehdä alueella katselmuksen ennen kyseisiä toimenpiteitä. Katselmus on tarpeen varsinkin silloin, mikäli toimenpiteet aiheuttavat vaurioita tai tuhoja alueen puustolle.

Hakijan tulee myös suorittaa asianmukainen korvaus, mikäli em. toimenpiteet aiheuttavat vaurioita tai tuhoja alueen puustolle. Korvauksessa on huomioitava myös vaurioituneen tai tuhoutuneen puuston odotusarvo.

Lisäksi hakijan tulee korvata mahdollisten vaurioituneiden metsäalueiden osalta metsän uudistamisesta aiheutuvat kustannukset.

3. Hakijan tulee suorittaa maanomistajalle kaivoslaissa 621/2011 määrätty korvaus alueesta, jota valtaus koskee.

Lisäksi hakijan tulee korvata valtausalueelle mahdollisesti koituvat muut vauriot sekä mahdollinen alueen arvon aleneminen.

Edellä kirjatut näkemykset ja seikat sekä vaatimukset mainituista mahdollisen haitan ja vaurioiden korvaamisesta ovat mielestämme kohtuullisia ja ne on saatettava hakijan tietoon ja otettava huomioon valtausoikeutta koskevaa päätöstä tehtäessä.

Hakijan vastine

Tohmajärven kunta

Suunnitellut näytteenottopaikat (kairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista paikalliselle ELY-keskukselle. Jos kairauksia suoritetaan ympäristön kannalta herkällä alueella, on tarpeen mukaan mahdollista käyttää suljettua kairausvedenkiertoa ja kairauksissa syntyvä hieno kiviaines voidaan kuljettaa pois kairauspaikalta. Kaikki syväreiät myös tulpataan. Koska pyrimme pääasiallisesti ottamaan näytteitä kalliosta kairaamalla, alueelle ei ole suunnitelmassa tehdä tutkimuskaivantoja. Valtausalueen läheisyydessä sijaitseva Natura-ohjelmaan kuuluva Särkijärvi otetaan tutkimustyössä huomioon.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Valtausalueella Tikkala 2 sijaitseva perinnemaisemakohde Haapavaaran laitumet rajataan kokonaisuudessaan valtausalueen ulkopuolelle.

Suunnitellut näytteenottopaikat (kairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista paikalliselle ELY-keskukselle. Jos kairauksia suoritetaan ympäristön kannalta herkällä alueella, on tarpeen mukaan mahdollista käyttää suljettua kairausvedenkiertoa ja kairauksissa syntyvä hieno kiviaines voidaan kuljettaa pois kairauspaikalta. Kaikki syväreiät myös tulpataan. Koska pyrimme pääasiallisesti ottamaan näytteitä kalliosta kairaamalla, alueelle ei ole suunnitelmassa tehdä tutkimuskaivantoja. Valtausalueen läheisyydessä sijaitseva Natura-ohjelmaan kuuluva Särkijärvi otetaan tutkimustyössä huomioon.

Yleisesti voidaan todeta, että luonnonsuojelulait, luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit ja liitteen IV (b) kasvilajit sekä rauhoitetut kasvit ja eläinlajit otetaan malminetsintätyössä aina huomioon. Mainitut ympäristönsuojelulain (1 luku 8 §) ja vesilain (3 luku 2-3 § ja 2 luku 15 §) säännökset otetaan malminetsintätyössä huomioon. Valtausalueen Tikkala 3 itäosassa sijaitseva ahoamukääriäisen esiintymä ja valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat ahokirjokääriäisen ja kultasurviaiskoin esiintymät otetaan malminetsintätyössä erityisesti huomioon. Koska kairauspaikat ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista ELY-keskukselle, voidaan vielä varmistaa, ettei ko. paikalla tai sen välittömässä läheisyydessä ole suojeltuja eläin- tai kasvilajeja.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Suunnitellut näytteenottopaikat (kairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista paikalliselle ELY-keskukselle. Jos kairauksia suoritetaan maantien 30 metrin suoja-alueella, sovitaan asiasta erikseen Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen kanssa.

Yleisesti voidaan todeta, että kyseessä on vasta malminetsintä, ei kaivostoiminta. FinnAust korostaa, että malminetsintätyö on pitkäjänteistä työtä, jossa tarkoituksena on löytää taloudellisesti kannattavasti hyödynnettävä mineraaliesiintymä. Arviolta noin yksi tuhannesta malminetsintäprojektista johtaa varsinaisen kaivostoiminnan aloittamisen suunnitteluun. Malminetsinnän harjoittaminen tietyllä alueella ei siten tarkoita, että alueella vääjäämättä tultaisiin harjoittamaan myös kaivostoimintaa. Nyt käsillä oleva valtaus ei mahdollista mahdollisesti löydettävän mineralisaation hyödyntämistä.

Tutkimusalueiden luontoarvot otetaan aina huomioon. Suunnitellut näytteenottopaikat (kairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista paikalliselle ELY-keskukselle. Jos kairauksia suoritetaan ympäristön kannalta herkällä alueella, on tarpeen mukaan mahdollista käyttää suljettua kairausvedenkiertoa ja kairauksissa syntyvä hieno kiviaines voidaan kuljettaa pois kairauspaikalta. Koska pyrimme pääasiallisesti ottamaan näytteitä kalliosta kairaamalla, alueelle ei ole suunnitelmissa tehdä tutkimuskaivantoja. Haluamme korostaa, että suunniteltu malminetsintätyö (syväkairaus, geofysikaaliset mittaukset) ei vaaranna alueen pohjavettä tai vesistöjä.

Valtauksen myöntäminen alueelle ei vaikuta kyseisten alueiden omistajien oikeuteen käyttää omistamiaan alueita hyväkseen haluamallaan tavalla. FinnAust sopii kairauspaikat erikseen maan- ja tontinomistajien kanssa mahdollisten häiriöiden minimoimiseksi. Yleisesti

voidaan todeta, että valtausalueen läheisyydessä olevat talot otetaan huomioon ja pihapiirissä ei suoriteta tutkimustöitä ilman maanomistajan suostumusta. Lisäksi toteamme, että FinnAustin toimintatapaan kuuluu aina läheinen yhteydenpito maanomistajiin ja siksi esimerkiksi kairakoneen käyttämät maastoreitit sekä kairausveden ottopaikat suunnitellaan aina yhteistyössä maanomistajien kanssa.

FinnAust korvaa mahdolliset malminetsintätöiden yhteydessä syntyvät puusto- ja maastovahingot täysimääräisesti maanomistajille paikallisen Metsänhoitoyhdistyksen edustajan arvioidun perusteella. Myös mahdolliset tiestövahingot korvataan/korjataan täysimääräisesti. Maanomistajia informoidaan tutkimusten eri vaiheissa.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Haetut valtausalueet sijoittuvat osittain oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueelle. Kaavassa valtausalueelle jäävä osa on kaavamerkinnällä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Kunta on lausunnossaan todennut, ettei se vastusta valtausalueen sijoittumista oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueelle. Tällöin valtaukselle ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomis-

tajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetoi-

mintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Tutkimustoimenpiteet tulee suorittaa siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa Hölhönsärkän ja Tikkala-Teerivaaran I-luokan pohjavesialueilla. Mikäli alueella on tarkoitus kairata, on asiasta tehtävä ilmoitus etukäteen ELY-keskukselle.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Päätöksen mukaisesti sallituista tutkimustoimenpiteistä ei arvioida aiheutuvan varsinaista vaaraa pohjavesille, mutta vaaratilanteita voi kuitenkin aiheutua etenkin, jos polttoaineiden ja kemikaalien käytössä laitteiden huollon, käytön ja kunnossapidon osalta ei noudateta erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, mikäli alueella on tarkoitus kairata. Tämä mahdollistaa sen, että ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun ympäristönsuojelulain nojalla tai antaa tarpeellista ohjausta sekä suorittaa valvontatoimenpiteitä. ELY-keskus voi myös esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

12. Tikkala 3 -alueen osalta valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista oltava yhteydessä ELY-keskukseen ja neuvoteltava tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 46 ja 47 § nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan Tikkala 3 -alueella esiintyy erittäin uhanalaista ahoaamukääriäistä. Vaikka ELY-keskus ei ole päätöksellään määritellyt tämän erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajoja ja vaikka kaivosviranomaisen karttatarkastelun perusteella kyseisen lajin esiintymispaikka sijaitsee valtausalueesta pois rajatulla alueella valtatie nro 6 länsipuolella, lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Hakija on myös vastineessaan ilmoittanut, että suunnitellut näytteenottopaikat (kairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista ELY-keskukselle.

Valtaajan ottaessa yhteyttä ELY-keskukseen edellä tarkoitetulla tavalla on valtaajalle mahdollista antaa tarvittavaa ohjausta myös valtausalueen Tikkala 3 välittömässä läheisyydessä sijaitsevien muiden uhanalaisten lajien (ahokirjokääriäinen ja kultasurviaskoi) huomioon ottamiseksi.

13. Valtaajan on alueella harjoitettavaan maatalouteen liittyen sovittava tutkimustoimenpiteet siten, että ne eivät häiritse valtausalueella tehtäviä peltoviljelyitä.

Perustelut: Lupamääräys on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei suunnitellusta toiminnasta aiheudu sellaista vahinkoa tai haittaa, joka on mainittu kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä. Alueella harjoitettava elinkeinotoiminta ei kuitenkaan muodosta estettä valtaukselle kaivoslain (503/1965) 6 §:n tarkoittamalla tavalla.

Se, että valtaajan on lupamääräyksen 4 mukaisesti otettava yhteyttä maanomistajiin hyvissä ajoin ennen tutkimustoimenpiteisiin ryhtymistä, varmistaa myös osaltaan maatalouden harjoittamiseen liittyvien töiden huomioimisen valtausoikeuden nojalla suoritettavissa tutkimustöissä.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista esintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- kunnan lausunnossa todettujen valtatie laajentamis- ja rakentamistarpeiden osalta viitataan päätöksen kohdassa "Kaavoitustilanne" todettuun sekä siihen, ettei kyseessä ole kaivoslain (503/1965) tarkoittama valtauksen este. Pohjavesialue on otettu huomioon lupamääräyksellä 11.
- hakija on vastineessaan rajannut Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnossa mainitun perinnemaisemakohteen (Haapavaaran laitumet) valtausalueen ulkopuolelle.
- Pohjois-Savon ELY-keskuksen esille tuomat seikat maanteitä koskien on otettu huomioon rajaamalla maantiealueet (30 metrin suojavyöhyke mukaan lukien) kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 5-kohdan mukaisina valtauksen esteinä pois valtausalueista. Valtaajalla on kuitenkin mahdollisuus kaivoslain 6.2 §:n nojalla tehdä tutkimustoimenpiteitä asianomaisen viranomaisen tai oikeudenomistajan suostumuksella.
- kaivoslaissa (503/1965) on lueteltu tyhjentävästi ne seikat, jotka ovat sellaisia malminetsinnän esteitä, joiden käsillä ollessa valtausoikeutta ei voida myöntää. Soveltuvien osien esteille on laissa määritelty myös suoja-alueet. Ympäristövaikutukset eivät sisälly tähän estelistaukseen. Ottaen huomioon hakemuksesta annetut lausunnot ja tällä päätöksellä annetut lupamääräykset tutkimussuunnitelman mukaisesta malminetsinnästä ei ole ennakoitavissa sellaisia ympäristövaikutuksia tai haittaa maimalle, joihin hakemuksesta annetussa mielipiteessä on viitattu. Muu alueella harjoitettava elinkeinotoiminta ei myöskään ole valtauksen este, eivätkä toisaalta valtausoikeuden nojalla suoritettavat tutkimustoimenpiteet estä alueen muiden elinkeinon, kuten maa- ja metsätalouden, harjoittamista.

Mielipiteessä on tuotu esiin kaivostoimintaan liittyviä näkökohtia. Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Kaivoslain mukaan malminetsintätöitä on kuitenkin aina suoritettava mahdollisimman vähän haittaa ja vahinkoa tuottavalla tavalla. Tämä voi tarkoittaa herkimmillä alueilla, esim. Särkijärveen (Natura-alueella) laskevien ojien osalta sitä, että kairauksissa syntyvää kiviainesta ja vesiä ei johdeta suoraan ojiin, vaan käytetään hakijan vastineessa

todetun mukaisesti suljettua kairausvedenkiertoa ja kairauksissa syntyvän hienon ki-
viaineksen kuljettamista pois.

- lupamääräyksellä 4 asetetaan valtaajan velvoitteeksi ilmoittaa alueen omistajalle tai haltijalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimus-
töiden aloittamista. Omistajalla tai haltijalla on tällöin mahdollisuus vaatia vakuuden
asettamista ennen tutkimustöitä. Lisäksi lupamääräyksessä 13 otetaan huomioon
valtausalueelle sijoittuvat peltoviljelyalueet.

Valtaajalla on kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan oikeus tutkimustöiden yhteydes-
sä käyttää alueen ulkopuolisia maa-alueita, mm. teitä. Tutkimustyö ja alueiden käyt-
tö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituk-
sen saavuttamiseksi. Lisäksi toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu
mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Mikäli alueiden käytöstä aiheutuu jolle-
kin pysyvää tai ohimenevää vahinkoa tai haittaa, on valtaaja kaivoslain 15 §:n mu-
kaan velvollinen suorittamaan siitä täyden korvauksen. Maanomistajan on esitettävä
korvausvaatimus valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun val-
tausoikeuden raukeamisesta.

- tutkimustöiden ja jälkitoimenpiteiden osalta viitataan myös lupamääräyksiin 6 ja 8-
10 sekä valtauskorvauksen osalta lupamääräykseen 3.
- valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **12.11.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Puijonkatu 29, 2 krs, 70100 Kuopio

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

puhelin: 029 56 42500

telekopio: 029 56 42501

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

